

Законодателна рамка, източници на информация и методики за прогноза и оценка

Докладът за оценка на въздействието върху околната среда и докладът за оценка на съвместимостта ще се извършват при спазване на действащото европейско и българско законодателство в областта на опазване на околната среда, както следва:

Европейско законодателство

- Директива 2011/92/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г., относно оценката на въздействието на някои публични и частни проекти върху околната среда;
- Директива 2001/42/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 27 юни 2001 г., относно оценката на последиците на някои планове и програми върху околната среда;
- Директива 92/43/ЕИО на Съвета от 21 май 1992 г., за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна;
- Директива 2009/147/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 30 ноември 2009 г. (79/409/ЕИО от 2 април 1979 г.), относно опазването на дивите птици;
- Директива 2000/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2000 г. за установяване на рамка за действията на Общността в областта на политиката за водите;
- Директива 2008/50/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2008 г. относно качеството на атмосферния въздух и за по-чист въздух за Европа;
- Директива 1999/30/ЕО на Съвета от 22 април 1999 г., относно пределно допустимите стойности за серен двуоксид, азотен двуоксид и азотни оксиди, прахови частици и олово в околния въздух;
- Директива 2008/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 г., относно отпадъците и за отмяна на определени директиви;
- Директива 1999/31/ЕО на Съвета от 26 април 1999 г., относно депонирането на отпадъци;
- Директива 2000/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2000 г. за установяване на рамка за действията на Общността в областта на политиката за водите;
- Директива 2007/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2007 г., относно оценката и управлението на риска от наводнения;
- Директива 2000/14/ЕС за шума, излъчван в околната среда от оборудване, което работи на открито.

Национално законодателство

- Закон за опазване на околната среда;
- Закон за биологичното разнообразие;
- Закон за водите;
- Закон за чистотата на атмосферния въздух;
- Закон за защита от шума в околната среда;
- Закон за опазване на земеделските земи;
- Закон за почвите;
- Закон за подземните богатства;
- Закон за горите;
- Закон за защита на растенията;
- Закон за защитените територии;
- Закон за управление на отпадъците;
- Закон за здравето;
- Закон за устройство на територията;
- Закон за пътищата;
- Закон за закрила и развитие на културата;

- Наредба за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда;
- Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на плановете, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони;
- Наредба № 1 от 27.06.2005 г. за норми за допустими емисии на вредни вещества (замърсители), изпускани в атмосферата от обекти и дейности с неподвижни източници на емисии;
- Наредба № 6 от 26.03.1999 г. за реда и начина за измерване на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от обекти с неподвижни и източници;
- Наредба № 14/1997 г. за норми за пределно допустими концентрации на вредни вещества в атмосферния въздух на населените места;
- Наредба № 12/2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух;
- Наредба № 7/1999 г. за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух;
- Наредба № 1 от 10.10.2007 г. за проучване, ползване и опазване на подземните води;
- Наредба № 1 от 11.04.2011 г. за мониторинг на водите;
- Наредба № 2 от 8.06.2011 г. за издаване на разрешителни за заустване на отпадъчни води във водни обекти и определяне на индивидуалните емисионни ограничения на точкови източници на замърсяване;
- Наредба № 6 от 9.11.2000 г. за емисионни норми за допустимото съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, зауствани във водни обекти;
- Наредба № 7 от 14.11.2000 г. за условията и реда за заустване на производствени отпадъчни води в канализационните системи на населените места;
- Наредба № 9 от 16.03.2001 г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели;
- Наредба № 12 от 18.06.2002 г. за качествените изисквания към повърхностни води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване;
- Наредба № 13 от 2.04.2007 г. за характеризирание на повърхностните води;
- Наредба № 18 от 27.05.2009 г. за качеството на водите за напояване на земеделските култури;
- Наредба за стандарти за качество на околната среда за приоритетни вещества и някои други замърсители;
- Наредба № 3 от 01.08.2008 г. за нормите за допустимо съдържание на вредни вещества в почвата;
- Наредба № 4 от 12.01.2009 г. за мониторинг на почвите;
- Наредба за реда и начина за инвентаризация, проучвания, извършване и поддържане на необходимите възстановителни мероприятия на площи с увредени почви;
- Наредба № 2 от 23.07.2014 г. за класификация на отпадъците;
- Наредба за изискванията за третиране и транспортиране на производствени и опасни отпадъци;
- Наредба за излезлите от употреба моторни превозни средства;
- Наредба за отработените масла и отпадъчните нефтопродукти;
- Наредба за изискванията за третиране на излезли от употреба гуми;
- Наредба за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали (приета с ПМС № 277 от 05.11.2012 г.);

- Наредба за третиране на биоотпадъците (приета с ПМС № 235 от 15.10.2013 г., обн. ДВ бр. 92/22.10.2013 г.);
- Наредба за разделно събиране на биоотпадъците (приета с ПМС № 275 от 06.12.2013 г., обн. ДВ бр. 107/13.12.2013 г.);
- Наредба № 6 от 26 юни 2006 г. за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и на вредните ефекти от шума върху здравето на населението;
- Наредба № 6 от 15 август 2005 г. за минималните изисквания за осигуряване на здравето и безопасността на работещите при рискове, свързани с експозиция на шум;
- Наредба № 2 от 5 април 2006 г. за дейността на националната система за мониторинг на шума в околната среда и за изискванията за провеждане на собствен мониторинг и предоставяне на информация от промишлените източници на шум в околната среда;
- Наредба за съществените изисквания и оценяване съответствието на машини и съоръжения, които работят на открито, по отношение на шума, излъчван от тях във въздуха.

Източници на информация

Предоставени от Възложителя проектни материали

Проект: „Вариантно решение на АМ „Струма“ в района на Кресненското дефиле от км 378+600 до км 399+788.84 = 397+600“. Фаза Прединвестиционно проучване, 2014.

Проект: „Подобряване на трасето на Лот 3.2 на АМ „Струма“. Фаза Идеен проект, 2015.

Техническа информация за изработване на доклад за ОВОС и ДОСВ за „Подобряване на трасето на Лот 3.2 на АМ „Струма“.

„Предварително проучване за сравнителна оценка на въздействието върху околната среда на алтернативни трасета на АМ Струма, Лот 3.2“, ENVESCO, 2015.

Данни от „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013).

Доклад: „Прединвестиционни инженерно-геоложки проучвания за АМ „СТРУМА ЛОТ 3.2 Дупница – Благоевград от км 378+600 до км 399+789=397+600“; „Бондис“ ООД, октомври 2014.

Атмосферен въздух

Климатичен справочник за НР България, т.4, издателство „Наука и Изкуство“, София, 1982 г.; Климатичен справочник – Валежи в България, издателство БАН, София, 1990 г.

Картен материал в мащаб 1:25000 с нанесени варианти на трасето, предоставени от възложителя;

Прогнозна интензивност на автомобилния трафик, предоставени от възложителя.

Води

- План за управление на речните басейни в Западнорломорски район 2010 – 2015 г.;
- Доклади на ИАОС за състоянието на околната среда – компонент „води“;
- Доклади на РИОСВ за състоянието на околната среда – компонент „води“;
- Предварителна оценка на риска от наводнения – БДУВЗБР;
- Карти на заплахата и на риска от наводнения – БДУВЗБР;
- Предоставена информация от Възложителя.

Земните недра

- Национален концесионен регистър;
- Данни от регистрите на „Геозащита”
- Специализирани геоложки карти и обяснителни записки към тях;
- Предоставена информация от Възложителя;
- Инженерно геоложки доклад;
- Геотехнически доклад.

Биоразнообразие

- Червена книга на Р България, 2012 г., БАН;
- Бешков, С. и кол. 2007. Доклад за оценка на съвместимостта на проект за изграждане на автомагистрала Струма, София - Кулата в отсечката Драгичево - Кулата с предмета и целите на защитените зони от националната екологична мрежа. Възложител: Фонд републиканска пътна инфраструктура, 26 Октомври 2007 година.
- Бондев, И. 1991. Растителността на България. Карта в М 1:600 000 с обяснителен текст.
- Бондев, Ив. 1997. Геоботаническо картиране. В: Йорданова, М., Д. Дончев. География на България, Акад. Изд., 283-304;
- Велчев, В. 1997. Типове растителност. В: Йорданова, М., Д. Дончев. География на България, Акад. Изд., 269-283;
- Кожухаров, С., (ред.). 1992. Определител на висшите растения в България. – София;
- Кожухаров, С., (ред.). 1995. Флора на Република България, том 10 – София;
- Кожухаров, С., Анчев, М. (ред.). Флора на Република България, т. 11. Акад. изд. “Проф. М. Дринов”, София, 2012, 529 с.;
- Велчев, В. (ред.). 1982-1989. Флора НР България. Томове 8-9. Издателство на БАН, София;
- Физическа география на България, БАН, 2002 г.;
- Нанкинов, Д., С. Симеонов, Т. Мичев, Б. Иванов, 1997. Фауна на България, Aves, част II, София, Изд. ”Проф. М. Дринов”, БАН, 427 с.;
- Нанкинов, Д и колектив. 2004. Численост на националните популации на гнездящите в България птици. Зелени Балкани, Пловдив;
- Янков, П, Атлас на гнездящите птици в България, БДЗП, 2007 г.;
- Бешков, В. 1990. Опазване на големите прилепни колонии в България. Отчетен доклад КОПС;
- Попов, В, А. Седефчев. 2003. Бозайниците в България. Определител. И-во „Витоша”, 291 стр.;
- Бисерков В. (Ред.). (2007) Определител на земноводните и влечугите в България. София, Издателство „Зелени Балкани”, 140 с.;

Шум

Гусев, 1986 „Строителна физика“.

Културно наследство

- Регистрите на Националния институт за недвижимо културно наследство, компютърната система „Археологическа карта на България” и специализирани публикации.

Здравно - хигиенни аспекти

- Здравеопазване 2013 - 2015 г., НСИ;

- Анализи и оценки на здравно-демографското състояние на населението в област Благоевград;
- Трудова медицина, Цветков и колектив 2007 г.;
- Годишни отчети на РЗИ Благоевград до МЗ 2010 -2012 г.

Ръководства и други документи

- Секторно ръководство по ОВОС, България, Проекти за изграждане на магистрали и пътища, Jaspers – Joint assistance to support Projects in European Regions, 2013.
- Ръководство за включване на климатичните промени и биоразнообразието в ОВОС, ЕС, 2013 г.

Методики за прогнози и оценка на въздействието върху околната среда

Атмосферен въздух

Методика за изчисляване по балансови методи на емисиите на вредни вещества (замърсители), изпускани в атмосферния въздух - Единна методика за инвентаризация емисиите на вредни вещества във въздуха, издадена от МОСВ, 2007 г.

Методика за определяне разсейването на емисиите на вредни вещества от превозни средства и тяхната концентрация в приземния атмосферен слой – TRAFFIC ORACLE модули „EMISSION” и „DIFFUSION”, издадена от МОСВ.

Joint EMEP/CORINAIR Atmospheric Emission Inventory Guidebook”, Third Edition, B710 (Road Transport), Copenhagen, EEA, 2001.

Методика, разработена чрез адаптиране на методическия инструментариум, отразен в Ръководство CORINAIR-94, SNAP-94, за условията на България - SNAP (Selected Nomenclature for Sources of Air Pollution) на EMEP/CORINAIR.

Води

Методиката за определяне на въздействието върху повърхностните и подземни води от реализацията на „проекта” се базира на сравнение на базовото състояние – налична, официална информация за състоянието на водите към момента на изготвяне на оценката и това състояние по време на строителството и през етапа на експлоатация.

Това въздействие се определя възможно най-пълно съобразно пълнотата на представената от Възложителя проектна информация например по отношение съоръжения за управление на водите, съоръжения за премостване на реки и големи дерета, хидроложки доклади и хидравлични изчисления, дължини на корекции на дерета и реки, състав на използваните строителни материални количества на използваните и количества на отпадъчните води и тяхното третиране, наличие на зони за защита на водите и т.н. Това не изключва предоставянето на цялостния проект.

От степента на проектната готовност на Възложителя зависи и точността на прогнозата по отношение въздействието върху водите.

Земни недра

Методиката за определяне на въздействието върху земните недра от реализацията на „проекта” се базира на сравнение на базовото състояние – налична, геоложка информация за района на „проекта” (литолого-стратиграфска и тектоно-структурна характеристика, наличие и разпространение на негативни геоложки процеси) и Инженерно – геоложки доклади от проучване на трасето и местата на съоръженията, наличие на площи за търсене и/или проучване на подземни богатства, както и находища със или без концесии на такива.

На база сравнение на базовата информация с тази, която се представя от Възложителя, се прави оценка на въздействието върху земната основа.

От степента на проектната готовност на Възложителя зависи и точността на прогнозата по отношение въздействието върху земните недра.

Почви

Методика за определяне на почвените типове по ФАО-ЮНЕСКО 1998 г.

Инструкция № РД-00-11/13.06.1994 г. на МЗГ за класификация на нарушените терени.

Биоразнообразие

При изследване на растителния свят в границите на инвестиционното предложение ще се използва маршрутният метод за визуално наблюдение и методът на пробните площадки. Определянето на видовете ще бъде извършено по Флора на Република България, том 1-10 и по Определител на висшите растения в България (Кожухаров (ред.) 1992). Определянето на местообитанията е според Ръководството за определяне на местообитания от европейска значимост в България (Кавръкова, Димова, Димитров, Цонев, Белев & Раковска, 2009).

За оценка състоянието на животинския свят ще се използват основни методи и подходи за преки теренни изследвания. Това са маршрутният или трансектен метод (Line transects) и методът на точковото броене (Point counts) (Bibby et al., 1992). Всеки от тях има определени предимства и зависи от поставените цели и характера на местността.

Културно наследство

Методиката за оценка на въздействието върху културното наследство е представена в Закона за културното наследство (Обн. ДВ. бр. 19 от 13.03.2009 г., посл. изм. ДВ. бр. 98 от 28.11.2014 г.) и поднормативните актове, свързани с него.

Шум

Методика за определяне на автотранспортния шум при проектиране на пътища (ГУП, 1995 г.).

Здравно-хигиенни аспекти

- Методически указания на МЗ и НЦОЗА -2002 -2005 г.;
- Методични указания на СЗО за оценка на здравния риск 2005-2012 г. /актуализирани 2015 г., МЗ/.